

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Prūsistika	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): Vytautas Rinkevičius	FIF BKKI Baltistikos katedra
Kitas / a (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis, pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
kontaktinė	1 semestras (ruduo)	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150	32	118

Dalyko (modulio) tikslas
<p>Šiame studijų dalyke siekiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • supažindinti studentą prūsų kalbos gramatika ir rašto paminklais; • ugdyti kritinį ir kūrybinį mąstymą; • ugdyti gebėjimą kritiškai vertinti mokslinį literatūrą.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Dalyką išklause studentai/ės:</p> <p>gebės spręsti teorinius ir praktinius kalbotyros, kalbos ir visuomenės sąsajų ir pan. klausimus, pasitelkę kritinį ir loginį mąstymą, diskutuoti apie tai įvairiose auditorijose;</p> <p>išplės ir pagilins žinias ir supratimą apie kalbą kaip fenomeną, prūsų kalbos gramatinę sistemą ir tyrimus, santykį su kitomis baltų kalbomis;</p> <p>gebės kritiškai skaityti ir vertinti teorinę kalbotyros srities literatūrą;</p> <p>įgis žinių apie prūsistikos mokslo raidą, gebės jas taikyti savo tyrimuose</p>	<p>Įtraukiamoji paskaita, savarankiškas darbas su nurodytais literatūros šaltiniais.</p> <p>Teorinės literatūros aptarimas, informacijos sisteminimas, diskusija paskaitų ir seminarų metu.</p> <p>Tekstų skaitymas ir analizė.</p>	<p>Kaupiamasis vertinimas: praktinės užduotys, diskusijos seminarų metu, egzamino užduotys.</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Prūsų kalba baltų ir kitų indoeuropiečių kalbų kontekste			1				1	1	Teorinės literatūros studijavimas
2. Prūsų rašto paminklai ir jų istorinis kontekstas			3				3	17	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
3. Fonologija: balsių ir priebalsių sistemos, santykis su paminklų rašyba, tarminiai skirtumai, santykis su rytų baltų kalbomis			4				4	18	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
4. Vardažodžio morfologija: daiktavardžio gramatinės kategorijos, linksnių sistema ir linksniavimo tipai, tarminiai skirtumai, santykis su rytų baltų kalbomis			4				4	22	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
5. Vardažodžio morfologija: būdvardžių, skaitvardžių, įvardžių paradigmos; laipsniavimas, įvardžiutinės formos			4				4	10	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
6. Veiksmažodžio morfologija: interpretacijos problemos, santykis su rytų baltų kalbomis			4				4	10	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
7. Prozodija: kirčio ir priegaidės žymėjimas, akcentinės sistemos rekonstrukcija			4				4	20	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
8. Sintaksė: vokiečių kalbos įtaka ir bendrabaltiškas kontekstas, vardažodinės konstrukcijos, prielinksninės konstrukcijos			4				4	10	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
9. Leksika ir žodžių daryba: paveldėtoji leksika, skoliniai, prūsų kalbos naujadarai; specifinės žodžių darybos ypatybės; etimologija			4				4	10	Teorinės literatūros studijavimas ir aptarimas, tekstų skaitymas ir analizė
Iš viso			32				32	118	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	50	Semestro metu	Vertinamas teorinės literatūros medžiagos supratimas, pristatymas diskusijose, gebėjimas taikyti žinias atliekant praktines užduotis, teksto lingvistinės analizės gilumas. Vertinama iki 10 balų.
Egzaminas raštu	50	Sesijos metu	Egzamine pateikiamos dvi užduočių grupės: <ul style="list-style-type: none"> - iki 5 atviro tipo teorinių klausimų, reikalaujančių glaustų atsakymų su pavyzdžiais; - duoto teksto lingvistinė analizė. Kiekviena užduočių grupė vertinama iki 10 balų, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka, ir išvedamas aritmetinis vidurkis.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Vytautas Rinkevičius	2015	Prūsistikos pagrindai		Vilnius: Vilniaus universitetas
Pietro U. Dini	2023	Foundations of Old Prussian: Philology and Linguistics		Lexington Books
Ilja Lemeškin	2019	Lithuanica aliter		Vilnius: LKI
Vytautas Mažiulis	2013	Prūsų kalbos etimologijos žodynas		Vilnius: MELC
Vytautas Mažiulis	2004	Prūsų kalbos istorinė gramatika		Vilnius: VU leidykla
Vytautas Mažiulis	1966–1981	Prūsų kalbos paminklai	1–2	Vilnius: Mintis, Mokslas
Papildoma literatūra				
Terje Mathiassen	2010	Old Prussian		Oslo: Novus Press
William R. Schmalstieg	2015	Studies in Old Prussian. A Critical Review of the Relevant Literature in the Field from 1975 until 2005		Vilnius: Vaga
William R. Schmalstieg	1976	Studies in Old Prussian. A Critical Review of the Relevant Literature in the Field since 1945		University Park, London: The Pennsylvania University Press
William R. Schmalstieg	1974	An Old Prussian Grammar: The Phonology and Morphology of the Three Catechisms		University Park, London: The Pennsylvania University Press
Jānis Endzelīns	1943	Senprūšu valoda		Rīga: Universitātes apgāds
Audronė Kaukienė, Dalia Pakalniškienė	2011	Prūsų kalba		Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla
Audronė Kaukienė	2004–2011	Prūsų kalbos tyrinėjimai	1–2	Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla
Jenny H. Larsson	2010	Nominal Compounds in Old Prussian		[Riga:] Memento
Wojciech Smoczyński	2005	Lexikon der altpreußischen Verben		Innsbruck
Wojciech Smoczyński	2000	Untersuchungen zum deutschen Lehnwort im Altpreußischen		Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
Wojciech Smoczyński (ed.)	1998	Colloquium Pruthenicum Secundum		Kraków: Universitas
Wojciech Smoczyński, Axel Holvoet (eds.)	1992	Colloquium Pruthenicum Primum		Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
Jules F. Levin	1974	The Slavic Element in the Old Prussian Elbing Vocabulary		Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press